

Sygn. akt I PK 88/13

**WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Dnia 12 grudnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Hajn (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z powództwa M. K.

przeciwko C. F. Spółce z o.o. w P.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 grudnia 2013 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.

z dnia 6 listopada 2012 r.,

- 1. oddala skargę kasacyjną,**
- 2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powód M. K. wniósł o zasądzenie od pozwanej C. S. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G., obecnie C. F. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. 92.400 zł tytułem odszkodowania za nieuzasadnione i niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę wraz z odsetkami. Pozwana wniosła o oddalenie powództwa. Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2011 r. Sąd Rejonowy w K. powództwo oddalił. Sąd przyjął iż stron nie wiązała umowa o pracę, lecz umowa cywilnoprawna. Uwzględniając apelację powoda Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 12 sierpnia 2011 r. uchylił powyższy wyrok Sądu pierwszej instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w K. wyrokiem z dnia 26 stycznia 2012 r. zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 92.400 zł tytułem odszkodowania. Sąd Rejonowy ustalił, że 10 września 2009 r. powód odebrał pismo pozwanej sporządzone 9 września 2009 r., w którym został poinformowany, że został odwołany z pełnienia obowiązków dyrektora generalnego ze skutkiem natychmiastowym na podstawie uchwały akcjonariuszy z 9 września 2009 r. W piśmie wskazano także, że zgodnie z § 16 umowy menadżerskiej umowa dobiegnie końca 31 marca 2010 r. Powód przed wypowiedzeniem nic nie wiedział o przyczynach, które doprowadziły do wypowiedzenia. Pozwana przedłożyła kserokopię uchwały podjętej przez C. S. Holding GmbH z siedzibą w L. jako jedyne go udziałowca pozwanej Spółki, w którym wyrażono zgodę na głosowanie drogą korespondencyjną i jednogłośnie podjęto pisemną uchwałę Zgromadzenia Wspólników odwołującą powoda z natychmiastowym skutkiem z funkcji prezesa zarządu Spółki i jednocześnie powołującą Ł. S. do pełnienia funkcji prezesa. Uchwała ta nosi datę 10 września 2009 r.

Sąd pierwszej instancji, uznając powództwo za uzasadnione, wskazał, że zgodnie z oceną Sądu Okręgowego zawartą w uzasadnieniu wyroku z 12 sierpnia 2011 r., powód był pracownikiem pozwanego, co uzasadnia rozpoznanie zgłoszonych roszczeń. Powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2000 r., I PKN 479/99 (OSNAP 2001 nr 11, poz. 377) Sąd wskazał, że odwołanie ze stanowiska członka zarządu spółki, które nie zostało skutecznie

podważone w trybie przepisów prawa handlowego, z reguły stanowi przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę (art. 45 § 1 k.p.) pracownikowi zatrudnionemu w charakterze członka tego zarządu. 11 września 2009 r. odbyło się w G. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników, na którym odwołano powoda z funkcji prezesa. Z kolei w piśmie z 9 września 2009 r. pracodawca poinformował powoda, że został odwołany z pełnienia obowiązków dyrektora generalnego C. S. Sp. z o.o. ze skutkiem natychmiastowym na podstawie uchwały akcjonariuszy z 9 września 2009 r. Pozwana nie przedłożyła tej uchwały, złożyła natomiast kserokopię uchwały z 10 września 2009 r. Zdaniem Sądu Rejonowego nie ma podstaw do przyjęcia, aby pismo datowane na 9 września 2009 r. stanowiło uchwałę. Wynika z niego, że powód został jedynie poinformowany o odwołaniu na podstawie uchwały z 9 września 2009 r. Trudno treść tego pisma uznać za spełniającą wymogi uchwały podjętej na piśmie w rozumieniu art. 227 § 2 k.s.h. Zgodnie z art. 248 § 3 k.s.h, uchwały pisemne, powzięte zgodnie z art. 227 § 2, zarząd wpisuje do księgi protokołów. Pozwana nie przedłożyła dokumentu potwierdzającego, że uchwała ta została wpisana do księgi protokołu. Odwołanie członków zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością następuje z dniem podjęcia stosownej uchwały. Wypowiedzenie umowy o pracę winno wskazywać przyczynę wypowiedzenia. Oświadczenie pozwanego o wypowiedzeniu umowy zostało sporządzone 9 września 2009 r. Tym samym w dacie jego sporządzenia nie istniała ani przedłożona przez pozwanego kserokopia uchwały o odwołaniu powoda z funkcji prezesa ani uchwała z 11 września 2009 r. W ocenie Sądu twierdzenia pozwanej, że wskazanie w uchwale z 10 września 2009 r. (zamiast 9 września 2009 r.) jest następstwem najprawdopodobniej błędu i wynika z przyjętej obecnie linii obrony. Jak wynika z zeznań świadka C. P., najpierw została podjęta pisemna decyzja w L. w dniu 9 września 2009 r. a później po uzyskaniu wiadomości, że odwołanie dyrektora zarządzającego może odbyć się tylko na zgromadzeniu wspólników postanowiono upoważnić M. K. do uzyskania takiego postanowienia wspólników na walnym zgromadzeniu wspólników. Tym samym stanowisko pozwanego, że odbycie walnego zgromadzenia wspólników w G. w dniu 11 września 2009 r. miało służyć tylko szybszemu wpisowi do KRS, nie koresponduje z treścią zeznań świadka. Pozwany nie przedłożył żadnej pisemnej decyzji podjętej

w dniu 9 września 2009 r. W ocenie Sądu pozwana nie wskazała argumentów, które uzasadniałyby powtórzenie uchwały w G., skoro jak twierdzi pozwana wcześniej wspólnicy podjęli pisemną uchwałę, która w ocenie pozwanej spełniała wszelkie wymogi ważnej uchwały z art. 227 § 2 k.s.h. Poza tym prawidłowo podjęta uchwała o odwołaniu członka zarządu i powołaniu w jego miejsce innej osoby staje się skuteczna niezależnie od tego, czy zmiana taka zostanie ujawniona w rejestrze spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. W odniesieniu do powołania i odwołania członków zarządu decydujące znaczenia ma ważnie powzięta uchwała o ich powołaniu (odwołaniu). Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego przyjąć należy, że uchwała o odwołaniu powoda ze stanowiska prezesa została skutecznie podjęta 11 września 2009 r. na nadzwyczajnym walnym zgromadzeniu wspólników w G. Oświadczenie o wypowiedzeniu było redagowane 9 września 2009 r. Skoro w tej dacie nie było uchwały o odwołaniu powoda z funkcji prezesa to uznać należy, że wypowiedzenie nastąpiło bez uzasadnionej przyczyny. Ponieważ umowa o pracę powoda przewidywała 6 miesięczny okres wypowiedzenia, to przyjąć należy, że żądanie powoda zasądzenia odszkodowania w kwocie 6 miesięcznego wynagrodzenia zasługuje na uwzględnienie.

Wyrokiem zaskarżonym rozpoznawaną skargą kasacyjną Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację pozwanej i zasądził od niej na rzecz powoda kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

W uzasadnieniu Sąd odwoławczy wskazał, że zgodnie ze wskazaniem uprzednio wydanego przez Sąd Okręgowy orzeczenia, ustalenia wymagało czy w dacie wypowiedzenia powodowi umowy o pracę istniała ważna uchwała o odwołaniu powoda z pełnionej funkcji. Zdaniem Sądu odwoławczego trafne jest stanowisko Sądu pierwszej instancji, który przyjmuje, iż okoliczność ta przez stronę pozwaną, a obecnie skarżącą, nie została wykazana. W piśmie datowanym na 9 września 2009 r. informuje się powoda, iż zgodnie z uchwałą Walnego Zgromadzenia Wspólników z tej samej daty został on odwołany z funkcji prezesa. Samej uchwały jednak nie przedłożono. Natomiast przedłożona przez stronę pozwaną pisemna uchwała Zgromadzenia Wspólników z dnia 10 września 2009 r. pozostaje w sprzeczności z powołanym pismem, które odwołuje się do zdarzenia z dnia poprzedniego. Ponadto dalej niejasne są okoliczności podjęcia 11 września

2009 r. uchwały w G., skoro jak twierdzi strona pozwana wszelkie wymogi związane ze zgodnym z prawem odwołaniem powoda zostały spełnione już w L. Z zeznań świadka C.P. wynika, iż decyzja odwołania powoda była podejmowana dwa razy, pierwszy raz 9 września 2009 r. Świadek wskazał na pisemną decyzję i późniejsze zorientowanie się strony pozwanej, iż wbrew temu co obecnie podnosi wymogi prawa nie zostały wówczas spełnione. Strona pozwana wykazała uprawnienie J. G. i H. H. do odwołania powoda z pełnionej funkcji, ale nie wykazała aby to odwołanie nastąpiło. W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, iż w dacie złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu nie było ważnej uchwały o odwołaniu powoda co aktualizuje po stronie powoda roszczenia związane z wypowiedzeniem umowy o pracę. Dodatkowo Sąd wskazał na zeznania J. G. który stwierdził, iż powód przed wypowiedzeniem nie wiedział jeszcze nic o przyczynach.

Strona pozwana zaskarżyła powyższy wyrok Sądu Okręgowego w całości. Skarżąca zarzuciła naruszenia przepisów prawa procesowego mogące mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a mianowicie: (1) art. 386 § 6 k.p.c., przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, przez uznanie, że związanie wskazaniami poprzednio orzekającego w sprawie Sądu drugiej instancji przy rozpoznaniu apelacji powoda w sprawie o sygn. akt ... 278/11 obejmuje również związanie odnośnie do oceny prawnej zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego; (2) art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 378 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., przez brak merytorycznego uzasadnienia stanowiska Sądu odwoławczego w przedmiocie wszystkich zarzutów podniesionych w apelacji pozwanego, w tym w szczególności że wypowiedzenie powodowi umowy o pracę było uzasadnione w świetle uchwały podjętej w L. 10 września 2009 r., a jeśli nawet ona nie uzasadniała wypowiedzenia powodowi umowy o pracę - wypowiedzenie to było zasadne w świetle uchwały z 11 września 2009 r.

W zakresie podstawy naruszenia przepisów prawa materialnego strona skarżąca zarzuciła naruszenie: (1) art. 65 § 1 i 2 k.c., przez błędną wykładnię i wadliwą, dokonaną z pominięciem okoliczności i celu dla jakich była zawierana umowa, interpretację oświadczeń woli stron zawartych w umowie o zarządzanie spółką z dnia 21 maja 2002 r., polegającą na przyjęciu, iż kreuje ona stosunek pracy między powodem a pozwanym; (2) art. 22 § 1 i § 1² k.p., przez jego

niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż strony łączyła umowa o pracę; (3) art. 30 § 4 w związku z art. 45 § 1 k.p., przez jego niewłaściwe zastosowanie i błędną wykładnię przez przyjęcie: (a) że przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę jest uzasadniona wyłącznie wówczas, gdy zdarzenie w postaci oświadczenia woli pracodawcy (uchwała wspólników) stanowiące przyczynę wypowiedzenia umowy miało miejsce w dniu wskazanym w piśmie zawierającym wypowiedzenie umowy; (b) że przyczyna wypowiedzenia umowy o pracę (odwołanie z zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością) jest uzasadniona wyłącznie wówczas, gdy odwołanie to zostało skutecznie dokonane w postaci uchwały wspólników powziętej przed wręczeniem wypowiedzenia umowy o pracę prowadzącym do jej rozwiązania.

W odpowiedzi na skargę powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania w postępowaniu kasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest nieuzasadniona. Zarzuty skargi kasacyjnej zostały oparte na obydwu podstawach wynikających z art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c. W pierwszej kolejności rozważenia wymaga zatem podstawa naruszenia przepisów postępowania.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 386 § 6 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Nie dotyczy to jednak wypadku, gdy nastąpiła zmiana stanu prawnego. W wyroku z 12 sierpnia 2011 r., uchylającym wyrok Sądu Rejonowego z 7 kwietnia 2011 r. do ponownego rozpoznania Sąd Okręgowy dokonał oceny prawnej, zgodnie z którą zatrudnienie powoda na podstawie zawartej 21 maja 2002 r. między powodem a pozwaną Spółką umowy o zarządzanie spółką było zatrudnieniem pracowniczym, w związku z czym w rozpoznawanej sprawie powód dochodzi odszkodowania w związku z wypowiedzeniem umowy o pracę. Ocenę tę Sąd Okręgowy oparł na treści wymienionej umowy, zawierającej odwołania do instytucji prawa pracy

(godziny nadliczbowe, podróże służbowe), ustalenia, iż zarządzający spółką jest zobowiązany na odpowiednie polecenie wspólników wykonać wszelkie świadczenia wymagane dla spełnienia jego funkcji, § 13 ust. 3, w którym przewidziano możliwość rozwiązania stosunku pracy ze skutkiem natychmiastowym. Ponadto Sąd wziął pod uwagę faktyczne funkcjonowanie powoda, w tym ewidencjonowanie jego godzin pracy, fakt, iż powód w przypadku nieprzestrzegania wskazań Kolegium Doradczego musiałby się liczyć z konsekwencjami dyscyplinarnymi mogącymi doprowadzić do natychmiastowego zakończenia czynności służbowych. Sąd odwołał się także do treści pisma z 17 września 2009 r., w którym powód został zwolniony z obowiązku świadczenia pracy i w którym mówi się o rozwiązaniu umowy o pracę, a pozwana została określona jako pracodawca a powód jako pracownik. Następnie Sąd Okręgowy wskazał, że w świetle orzecznictwa Sądu Najwyższego odwołanie pracownika ze stanowiska prezesa zarządu spółki akcyjnej stanowi przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę, której zawarcie wiązało się bezpośrednio z powołaniem go na to stanowisko. Podkreślając przy tym, że odwołanie nastąpiło 11 września 2009 r. w G., wypowiedzenie zostało dokonane przed tą datą, a w piśmie o wypowiedzeniu powołuje się uchwałę o odwołaniu z funkcji Prezesa podjętą w L. 9 września, której status prawny jest niejasny, skoro uchwała ta została ponowiona, Sąd Okręgowy wskazał, że gdyby odwołanie które nastąpiło w Austrii nie miało statusu uchwały o odwołaniu, wówczas byłyby podstawy do uznania, że wypowiedzenie nastąpiło bez wymaganej przyczyny. Kwestia ta wymaga jednak rozważenia, co uzasadnia uwzględnienie apelacji. Jak wynika z uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego rozpoznającego ponownie sprawę, Sąd przyjął ocenę prawną zawartej między stronami umowy o zarządzanie jako umowy o pracę, a po rozważeniu relacji między uchwałami Zgromadzenia Wspólników z 10 i 11 września, a także powoływanej w piśmie o wypowiedzeniu uchwały z 9 września 2009 r., której w sprawie nie przedłożono, doszedł do wniosku, że w dacie złożenia przez pozwaną oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę nie było ważnej uchwały o odwołaniu go z funkcji prezesa zarządu. W ocenie Sądu Najwyższego, Sąd Okręgowy zastosował się więc do ocen prawnych i wskazań co do dalszego postępowania zawartych w uzasadnieniu wyroku tego Sądu z 12 sierpnia 2011 r. Wbrew twierdzeniom strony

skarżącej, Sąd nie pominął oceny, czy uchwały z 10 września „2010” (prawdopodobnie pełnomocnikowi chodzi o uchwałę z 10 września 2009 r.) i z 11 września 2009 r. stanowią przyczynę uzasadniającą wypowiedzenie umowy o pracę. W tej kwestii Sąd wyraźnie uznał, że uchwała z 10 września 2009 r. nie stanowi takiej przyczyny, bowiem skutecznie powoda odwołało z funkcji prezesa zarządu dopiero uchwałą z 11 września 2009 r., i że ta ostatnia uchwała nie mogła stanowić przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie bowiem nastąpiła już po złożeniu oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę. Sąd drugiej instancji ponownie rozpoznający sprawę nie dokonał też ustaleń faktycznych, które mogłyby zdezaktualizować oceny prawne i wskazania co do dalszego postępowania zawarte w wyroku z 12 sierpnia 2011 r. Sąd ustalił, jak wskazano, że w dacie złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę nie było ważnej uchwały o odwołaniu powoda oraz, że powód przed wypowiedzeniem nic nie wiedział o jego przyczynach.

Wobec powyższego, zarzut naruszenia art. 386 § 6 k.p.c. okazał się nieuzasadniony.

Bezpodstawne są też zarzuty naruszenia art. 328 § 2 w związku z art. 378 § 1 i w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Zgodnie z ustalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego, art. 328 § 2 k.p.c. może stanowić usprawiedliwioną podstawę kasacyjną wtedy, gdy uzasadnienie wyroku sądu drugiej instancji nie ma wszystkich koniecznych elementów lub gdy zawiera kardynalne braki, które uniemożliwiają kontrolę kasacyjną. Chodzi o sytuację, gdy treść uzasadnienia orzeczenia uniemożliwia całkowicie dokonanie oceny toku wywodu, który doprowadził do wydania wyroku (np. orzeczenia Sądu Najwyższego z: 8 października 1997 r., I CKN 312/97; 19 lutego 2002 r., IV CKN 718/00; 20 lutego 2003 r., I CKN 656/01; 10 listopada 1998 r., III CKN 792/98, OSNC 1999, nr 4, poz. 83; 9 marca 2006 r., I CSK 147/05, LEX nr 190753; 9 lipca 2008 r., I PK 2/08, LEX nr 497691). Art. 328 § 2 k.p.c., zastosowany odpowiednio do uzasadnienia orzeczenia sądu drugiej instancji (art. 391 § 1 k.p.c.), oznacza, że uzasadnienie to nie musi zawierać wszystkich elementów uzasadnienia wyroku sądu pierwszej instancji, ale takie elementy, które ze względu na treść apelacji i na zakres rozpoznawanej sprawy, wyznaczony przepisami ustawy, są potrzebne do rozstrzygnięcia sporu przez ten

sąd (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., II CSK 244/07, LEX nr 487508). W ocenie Sądu Najwyższego rozpoznającego niniejszą sprawę, uzasadnienie zaskarżonego wyroku, jakkolwiek skrótowe, umożliwia rozeznanie motywów, którymi Sąd kierował się przy jego wydaniu. W istocie rzeczy argumenty pełnomocnika skarżącej wspierające rozważany zarzut zmierzają do wykazania, że Sąd nie rozważył doniosłości prawnej uchwał Zgromadzenia Wspólników pozwanej Spółki z 10 i 11 września 2009 r. Argument ten jest nietrafny, ponieważ Sąd Okręgowy, jak wyżej wskazano, kwestię tę rozważył, jakkolwiek doszedł do wniosków innych niż oczekiwane przez stronę skarżącą. Tego rodzaju sytuacja nie mieści się jednak w zakresie wadliwości mogących uzasadnić zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. Przepis ten określa bowiem jedynie wymagania konstrukcyjne uzasadnienia orzeczenia. Nie stanowi on, więc właściwej płaszczyzny do krytyki trafności przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku ustaleń faktycznych, ani ich oceny prawnej, a argumentacja skarżącego zmierzająca w takim kierunku nie może wyrzucić zamierzonego skutku (zob. np. wyroki SN z: 20 lutego 2008 r., II CSK 449/07, LEX nr 442515; 25 kwietnia 2012, I UK 153/12, LEX nr 1224673). Podobnie nie można uznać trafności zarzutu naruszenia art. 378 § 1 k.p.c., opartego na twierdzeniu, że Sąd drugiej instancji pominął zarzuty apelacyjne odnoszące się do doniosłości prawnej uchwał Zgromadzenia Wspólników pozwanej spółki z 10 i 11 września 2009 r. Jak już wskazano, Sąd takiej oceny dokonał, dochodząc wszakże do wniosków rozbieżnych z oczekiwaniami strony skarżącej.

Skoro podstawa naruszenia przepisów postępowania okazała się nieuzasadniona) Sąd Najwyższy jest związany podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku przy ocenie naruszenia prawa materialnego (art. 398¹³ § 1 k.p.c.). Zarzuty odnoszące się do tej podstawy skargi mają charakter alternatywny. Zarzuty naruszenia art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 22 § 1 i § 1² k.p. zmierzają do zakwestionowania prawidłowości uznania przez Sąd odwoławczy, że zawarta 21 maja 2002 r. między powodem a pozwaną Spółką umowa o zarządzanie spółką była umową o pracę. Z kolei zarzuty naruszenia art. 30 § 4 i 45 § 1 k.p. zostały zgłoszone na wypadek uznania przez Sąd Najwyższy, że powołana wyżej umowa była umową o pracę. Zmierzają one do wykazania, że nawet w takim razie powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zarzuty dotyczące art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 22 § 1 i § 1² k.p. są nieuzasadnione. Jak już wyżej wskazano, Sąd Okręgowy wydając zaskarżony rozpoznawaną skargą kasacyjną wyrok był związany oceną prawną charakteru zatrudnienia (stosunku prawnego) wynikającego z wymienionej umowy, zawartą w uzasadnieniu wyroku tego Sądu z 12 sierpnia 2011 r. Sąd Najwyższy oceną tą nie jest związany (zob. np. wyroki SN z: 6 kwietnia 1998 r., I CKN 595/97, OSNC 1998 nr 12, poz. 211; 11 stycznia 2001 r., I PKN 183/00, OSNAPiUS 2002 nr 17, poz. 411). Sąd Najwyższy rozpoznający niniejszą sprawę nie znajduje jednak podstaw do zakwestionowania tej oceny na podstawie zarzutu błędnej wykładni umowy. Jak wynika z art. 22 § 1 k.p., przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Z kolei § 1¹ tego artykułu stanowi, że zatrudnienie w warunkach określonych w § 1 jest zatrudnieniem na podstawie stosunku pracy, bez względu na nazwę zawartej przez strony umowy. Należy wskazać, że zgodnie z przyjętą w podobnych sprawach regułą, decydujące znaczenie dla oceny charakteru łączącego spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z członkiem jej zarządu stosunku prawnego ma treść tego stosunku i warunki jego realizacji (zob. wyrok SN z dnia 1 czerwca 2010 r., II UK 34/10, LEX nr 619639, LEX nr 619639 i powołane w nim orzecznictwo). Sąd Okręgowy orzekając 12 sierpnia 2011 r., dokonał wykładni umowy stron stosując subiektywne i obiektywne kryteria jej oceny, a więc uwzględniając zarówno jej rozumienie przez strony, jej treść, jak i istotny kontekst jej zawarcia i funkcjonowania, potwierdzającego wolę stron wyrażoną w treści umowy. Dokonując wykładni przedmiotowej umowy Sąd trafnie podkreślił, że sama strona pozwana określała powoda jako pracownika, a sporną umowę jako umowę o pracę. Następnie zaakcentował pracownicze cechy wynikającego z niej stosunku prawnego, w tym zwłaszcza podporządkowanie powoda pracodawcy wynikające nie tylko z ewidencji jego godzin pracy, lecz także z wyraźnego związania powoda poleceniami wspólników. Wbrew twierdzeniom zawartym w skardze kasacyjnej, które poza wszystkim wykraczają poza ustalenia faktyczne przyjęte w sprawie, nie ma znaczenia to, czy to uprawnienie wspólników było faktycznie realizowane. Do

stwierdzenia podporządkowania wystarczy bowiem to, że pracodawca może ze swoich kierowniczych uprawnień korzystać. W tym stanie rzeczy zarzuty naruszenia art. 65 § 1 i 2 k.c. oraz art. 22 § 1 i § 1² k.p. nie mogą zostać uwzględnione.

Podobnie nie można uwzględnić zarzutów naruszenia art. 30 § 4 i 45 § 1 k.p. Zarzuty te skarżąca opiera na twierdzeniu, że wobec podjęcia 10 września 2009 r., tj. w dacie doręczenia powodowi pisma z oświadczeniem woli o wypowiedzeniu mu stosunku pracy, uchwały Zgromadzenia Wspólników z tej samej daty o jego odwołaniu z funkcji prezesa zarządu, wypowiedzenie było uzasadnione, ponieważ przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie w postaci uchwały odwołującej istniała. Ponadto twierdzi, że również uchwała z 11 września 2009 r. odwołująca powoda z tej samej funkcji uzasadniała to wypowiedzenie. Argumenty te nie zasługują na uznanie. Należy zauważyć, że jak wynika z okoliczności ustalonych w niniejszej sprawie, strona pozwana twierdzi o istnieniu trzech uchwał odwołujących powoda z tej samej funkcji. Najpierw w uzasadnieniu oświadczenia z 9 września 2009 r. o wypowiedzeniu mu umowy o pracę powołała się na uchwałę z tej samej daty odwołującą go z funkcji prezesa zarządu. Uchwały tej nie przedstawiła. Następnie przedstawiła podjętą w L. w języku niemieckim uchwałę Zgromadzenia Wspólników również odwołującą powoda z tej funkcji. Na koniec podjęto jednak w G. uchwałę tego samego Zgromadzenia Wspólników ponownie odwołującą powoda z tej samej funkcji w tym samym zarządzie wskazując, że wchodzi ona w życie z dniem jej podjęcia. W tych okolicznościach przyjęcie przez Sąd Okręgowy w podstawie zaskarżonego rozpoznawaną skargą wyroku, że uchwała o odwołaniu powoda została podjęta dopiero 11 września 2009 r. jest usprawiedliwione i zrozumiałe. Należy też zauważyć, że nawet gdyby przyjąć, że istotnie 10 września 2009 r. w L. podjęto uchwałę o odwołaniu powoda z jego funkcji w zarządzie, to strona skarżąca nie podniosła zarzutów naruszenia przez Sąd Okręgowy przepisów prawa materialnego, które ewentualnie Sąd ten by naruszył ignorując rzeczywiście istniejącą uchwałę. Z tego względu Sąd Najwyższy, działając zgodnie z art. 398¹³ § 1 k.p.c. w granicach podstaw skargi, nie ma kompetencji do oceny stanowiska Sądu odwoławczego w tej kwestii. Poza tym trafnie Sąd Okręgowy zaznaczył, że przedłożona przez pozwaną uchwała z 10 września 2009 r. pozostaje w

sprzeczności z treścią oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy o pracę, w którym jako przyczynę uzasadniającą rozwiązanie tej umowy wskazano uchwałą Zgromadzenia Wspólników z 9 września 2009 r., co do której przyjęto w podstawie faktycznej zaskarżonego wyroku, że nie istniała. Nieprzekonujące jest także twierdzenie pełnomocnika strony skarżącej, że wypowiedzenie powodowi umowy o pracę było uzasadnione ze względu na uchwałę o jego odwołaniu z zarządu podjętą 11 września 2009 r. w G. Jego zdaniem, Sąd Okręgowy powinien tak przyjąć, ponieważ uchwała ta potwierdzała jedynie podjętą już wcześniej przez jedynego wspólnika decyzję o odwołaniu powoda z zarządu. Nie jest bowiem ważne, kiedy podjęto uchwałę o odwołaniu, ważne jest, że stanowi ona rzeczywistą przyczynę wypowiedzenia. Argument ten jest nietrafny. Przyczyna wypowiedzenia musi być prawdziwa (zob. np. uchwałę pełnego składu Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych SN z dnia 27 czerwca 1985 r., III PZP 10/85, OSNCP 1985 nr 11, poz. 164, teza XI; Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 marca 2001 r., I PKN 312/00, LEX nr 551016). Określenie „prawdziwy” może być odniesione tylko do tego co istniało lub istnieje realnie, a nie do tego co dopiero może nastąpić. Zdaniem Sądu Najwyższego nadal aktualne, jako zasada, jest stanowisko wyrażone w tezie XII powołanej powyżej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 1985 r., III PZP 10/85, zgodnie z którym okoliczności uzasadniające wypowiedzenie powinny istnieć przed zawiadomieniem właściwego organu związku zawodowego o zamiarze wypowiedzenia (art. 38 § 1 k.p.), a gdy współdziałanie ze związkiem zawodowym nie jest wymagane lub możliwe - najpóźniej w dacie złożenia pracownikowi oświadczenia woli o wypowiedzeniu. Za takim rozumieniem przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie przemawia, między innymi, bardzo krótki termin na złożenie odwołania od wypowiedzenia umowy o pracę, wynoszący 7 dni od doręczenia pisma wypowiedzającego, który nie powinien być dodatkowo ograniczany przez oczekiwanie pracownika na zajście podanej przez pracodawcę, a mającej dopiero nastąpić przyczyny. Wskazanej zasady nie dezaktualizuje orzecznictwo Sądu Najwyższego, z którego wynika, że wypowiedzenie może uzasadniać zmiana organizacyjna zakładu pracy, zwłaszcza likwidacja stanowiska pracy, która nastąpi w nieodległym czasie i jest pewna (zob. wyroki SN z: 13 października 1999 r., I PKN 290/99, OSNP 2001 nr 4, poz. 110; 12 grudnia

2001 r., I PKN 733/00, OSNP 2003 nr 23, poz. 569; 29 marca 2001 r., I PKN 325/00, OSNP 2003 nr 1, poz. 8 i 23 lipca 2008 r., I PK 310/07, LEX nr 500211). W szczególności w wymienionym wyżej wyroku z dnia 12 grudnia 2001 r., I PKN 733/00, Sąd Najwyższy wyjaśnił, że przyczyna uzasadniająca wypowiedzenie umowy o pracę musi być rzeczywista i istnieć w chwili dokonania wypowiedzenia. Jeżeli jest nią likwidacja stanowiska pracy, wystarczy, że decyzja o likwidacji jest na tyle zaawansowana realizacyjnie, że nie ma wątpliwości co do jej przeprowadzenia. Likwidacja stanowiska nie jest czynnością jednorazową, punktową. Wymaga przygotowania, przeprowadzenia, a proces decyzyjny - mniej lub bardziej złożony - obejmuje rozmaite czynności, jak w tym przypadku, różnych podmiotów. Takiego charakteru nie ma odwołanie członka zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Uchwała o odwołaniu ma charakter autonomicznej decyzji uprawnionego organu spółki podjętej w danym, konkretnym momencie i żadne wcześniejsze czynności nie przesądzają, że zostanie ona faktycznie podjęta. Należy zatem przyjąć, że wypowiedzenie umowy o pracę członkowi zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z powodu odwołania go z zarządu może być dokonane wyłącznie na podstawie już podjętej w tej sprawie uchwały wspólników.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., a o kosztach postępowania kasacyjnego – na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.